

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
приватного пансіонату для людей похилого віку
«Благодать»**

08.04.2025

м. Рівне, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 08.04.2025 групою НПМ здійснено відвідування приватного пансіонату для людей похилого віку «Благодать» (далі – пансіонат, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Корнійчук Олександр Васильович – представник Уповноваженого у Рівненській області (керівник групи НПМ);

Черняк Артем Сергійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Українець Тетяна Володимирівна – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Пилипчук Микола Володимирович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Слободенюк Інна Валентинівна – представник громадської організації.

Загальна інформація.

Відвідування закладу проводилося вперше.

Керівництво закладу: фізична особа-підприємець Черкашин Олег Дмитрович (далі – ФОП Черкашин).

Заклад знаходиться за адресою: вул. Володимира Стельмаха, буд. 28а, м. Рівне, Рівненський р-н, Рівненська обл.

У закладі надання платних послуг з розміщення, утримання та харчування осіб похилого віку здійснюється на підставі договору, укладеного між ФОП Черкашин, який здійснює господарську діяльність у пансіонаті, та родичами підопічних, за наявності їх згоди.

Відповідно до даних з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) ФОП Черкашин функціонує з основним видом діяльності згідно з КВЕД 87.30 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів. Окрім того, до зазначених у ЄДР видів діяльності ФОП Черкашин належать, серед іншого, діяльності згідно з КВЕД 86.10 Діяльність лікарняних закладів, 87.10 Діяльність із догляду за хворими із забезпеченням проживання, 88.10 Надання соціальної допомоги без забезпечення проживання для осіб похилого віку та інвалідів, 87.90 Надання інших послуг догляду із забезпеченням проживання, 87.20 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для

осіб з розумовими вадами та хворих на наркоманію, 88.99 Надання іншої соціальної допомоги без забезпечення проживання, н.в.і.у., 55.90 Діяльність інших засобів тимчасового розміщування, 55.10 Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування, 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна.

На виконання вимог статті 15 Закону України «Про соціальні послуги» ФОП Черкашин внесений до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг.

Заклад розташований у огороженому триповерховому будинку. Також наявна прилегла територія, яка облаштована лавою та альтанкою (фото 1-2).

Пансіонат розрахований на перебування 42 осіб. На час проведення відвідування у закладі перебувало 38 осіб різної статі (25 жінок та 13 чоловіків), яким, відповідно до статті 23 Конвенції про права осіб з інвалідністю, забезпечено «особисті взаємини нарівні з іншими».

Під час відвідування проводилося опитування 32 підопічних за відсутності третіх осіб і 4 осіб з числа персоналу закладу. Підопічні мають доглянутий зовнішній вигляд та відкриті у спілкуванні.

Мешканці пансіонату проживають у кімнатах від 1 до 5 осіб. Підопічні забезпечені твердим та м'яким інвентарем в достатній кількості.

Харчування підопічних здійснюється на підставі договору, згідно якого надавач послуг зобов'язується постачати готову їжу для харчування підопічних пансіонату щодня (кейтерингові послуги).

Дозвілля підопічних у пансіонаті полягає у перегляді телепередач, читанні книг, настільних іграх та прогулянках на свіжому повітрі при сприятливій погоді (фото 3).

При спілкуванні з працівниками пансіонату з'ясовано, що загальна чисельність працівників закладу – 10 осіб. Під час робочої зміни у закладі постійно знаходиться 4 працівників з числа обслуговуючого персоналу, які здійснюють догляд за підопічними у денний час. У нічний час догляд за підопічними здійснюють 3 працівники.

Працівниками проводиться належне прибирання в спальних кімнатах та приміщеннях загального користування. Персонал пансіонату володіє інформацією про стан здоров'я підопічних та забезпечує догляд за особами похилого віку: надає допомогу у годуванні та здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур, а також у дотриманні підопічними режиму прийому лікарських засобів за призначенням лікаря.

Зі слів працівників закладу, первинну медичну допомогу підопічні отримують відповідно до декларацій, укладених з сімейним лікарем, згідно з Порядком вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 № 503, а для обстеження та консультування підопічних 2 рази на тиждень приходить сімейний лікар.

Водночас, згідно Витягу відомостей з Ліцензійного реєстру МОЗ з медичної практики, у пансіонаті наявні ліцензії за спеціальностями: наркологія, психіатрія та сестринська справа (фото 4).

У будівлі пансіонату встановлено пожежну сигналізацію згідно з Правилами пожежної безпеки в Україні, затвердженими наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417.

У закладі наявні кнопки виклику персоналу поряд з ліжками ліжкових хворих (фото 5), а коридори пансіонату обладнано поручнями для забезпечення потреб маломобільних груп населення (фото 6).

У житлових кімнатах, у яких проживає більше, ніж одна особа, наявні ширми для забезпечення приватності під час здійснення індивідуальних гігієнічних процедур (фото 7).

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У ході відвідування встановлено, що у пансіонаті відсутні захисні споруди (укриття) та будь-які обладнані приміщення, які мають забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у випадку оголошення у регіоні сигналу «Повітряна тривога!», що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності (далі – Державний стандарт), затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг (далі – Критерії діяльності), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, та вимогам наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».

2. Всупереч вимог наказу Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 № 25 «Про затвердження Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників» та ДСТУ 4297:2004 «Пожежна техніка. Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги» у пансіонаті наявні вогнегасники технічне обслуговування яких не проведено (фото 8).

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, житло (стаття 48 Конституції України).

3. У ході відвідування закладу групою НПІМ встановлено перенаселення в окремих кімнатах підопічних, що є порушенням норм житлової площі на особу та не відповідає вимогам Державних будівельних норм України В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення», затверджених наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від

23.01.2007 № 20 (далі – ДБН В.2.2-18:2007). Так, площа житлових кімнат становить менше за передбачені чинним законодавством 8-10 м² площі на особу (фото 9-10).

Порушення права на свободу та особисту недоторканість (стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 29 Конституції України).

4. Під час відвідування з'ясовано, що договори про надання послуг укладаються не з підопічними, а з їх родичами (фото 11-12). Водночас ФОП Черкашин не вимагає рішення суду про визнання особи обмежено дієздатною або недієздатною, що давало б законні підстави для укладення такого договору з їх законним представником.

5. Водночас, оглядом документації виявлено особисту медичну книжку доглядальниць Л., К. та кухаря Б., згідно яких останні повинні були пройти медичний огляд 24.03.2025, 23.03.2025 та 06.11.2024. Натомість такий огляд пройдено не було (фото 13-15). Відповідно до пункту 3 Правил проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я від 23.07.2002 № 280, попередньому (при прийнятті на роботу), періодичному профілактичному медичним оглядам підлягають працівники професій, визначених Переліком професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 року № 559.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, стаття 25 Конвенції про права осіб з інвалідністю, статті 32, 34 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»).

6. Під час вивчення медичної документації закладу встановлено порушення вимог наказу Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування». Зокрема, медичні карти підопічних ведуться у формі окремих зошитів, що не відповідає затвердженим формам первинної облікової документації.

Оглядом наявних «медичних карт» встановлено відсутність записів лікарів за 2025 рік. За поясненнями персоналу, медичні огляди підопічних проводяться щотижнево, однак відповідні записи лікарями у медичну документацію не

вносяться, що є порушенням вимог ведення облікової документації у сфері охорони здоров'я.

7. У закладі також відсутнє приміщення ізолятора, метою якого є попередження поширення інфекційних захворювань, що також порушує вимоги статті 21 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції про права осіб з інвалідністю).

8. Пансіонат не пристосований до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення та не відповідає вимогам Державних будівельних норм України В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», які затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН В.2.2-40:2018), а саме:

- заклад не обладнано ліфтами або підйомниками, що унеможлиблює організацію прогулянок для ліжкових хворих та підопічних, які відносяться до маломобільних груп населення, які мешкають на 2 та 3 поверхах;
- сходишки та пандус в закладі не промарковані та не контрастують у відношенні до інших сходинок сходового маршу і до горизонтальних площадок сходового маршу (фото 16-17).

Порушення прав осіб похилого віку на отримання послуг стаціонарного та паліативного догляду відповідно до вимог законодавства (Закон України «Про соціальні послуги», Державний стандарт стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності).

9. Всупереч вимогам статті 22 Закону України «Про соціальні послуги» адміністрація закладу не складає індивідуальні плани надання соціальної послуги стаціонарного догляду на підставі результатів комплексного визначення та оцінки індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги, у якому мають бути зазначені заходи з надання такої послуги, відомості про необхідні ресурси, періодичність і строки виконання, відповідальних виконавців, дані щодо моніторингу результатів.

Інше.

10. Під час перегляду наявної у закладі документації було виявлено підопічну М., яка у період з 05.04.2025 (з моменту коли термін дії договору надання послуг закінчився) по 08.04.2025 (дата проведення відвідування) перебувала у закладі без законних на те підстав (відсутній договір про надання послуг чи інші документи, які давали б змогу перебувати у закладі та користуватись наявними послугами) (фото 18-19).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Фізичній особі-підприємцю Черкашину Олегу Дмитровичу, який здійснює господарську діяльність у приватному пансіонаті для людей похилого віку «Благодать» забезпечити:

дотримання безпекових заходів під час оголошення сигналу «Повітряна тривога!»;

проведення технічного обслуговування вогнегасників;

дотримання норм житлової площі на особу відповідно до вимог ДБН В.2.2-18:2007;

укладання договорів про надання послуг з підопічними або їх законними представниками;

проходження медичного огляду працівниками;

ведення медичних карток підопічних у затвердженій законодавством формі;

облаштування приміщення ізолятору;

облаштування пандусу та сходів до входу в будівлю, а також приміщень закладу відповідно до норм ДБН В.2.2-40:2018;

розроблення індивідуальних планів надання соціальної послуги підопічним;

перебування підопічної М. у пансіонаті на підставі чинного договору про надання послуг.

Додаток: фотоматеріали на 5 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**Представник Уповноваженого
у Рівненській області**

Олександр КОРНІЙЧУК

Фотоматеріали

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

фото 5

фото 6

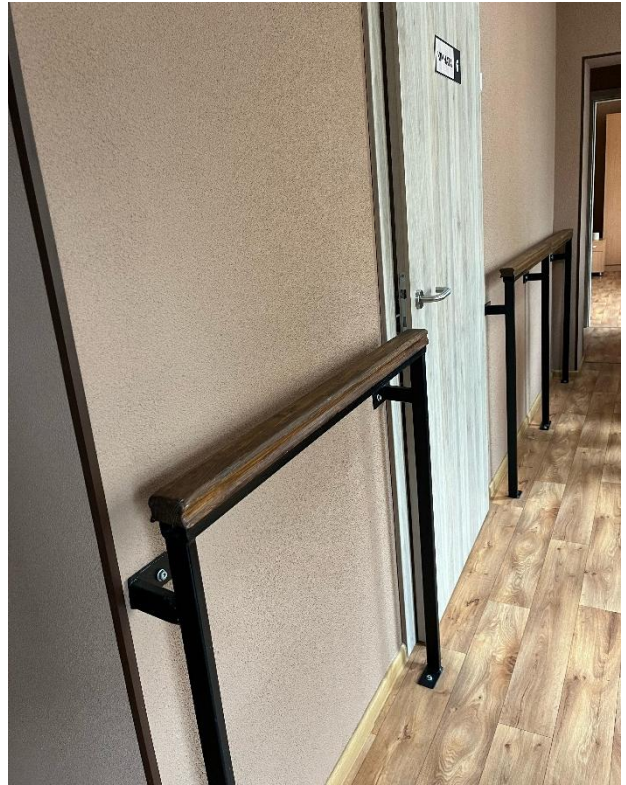

фото 7

фото 8

фото 9

фото 10

фото 11

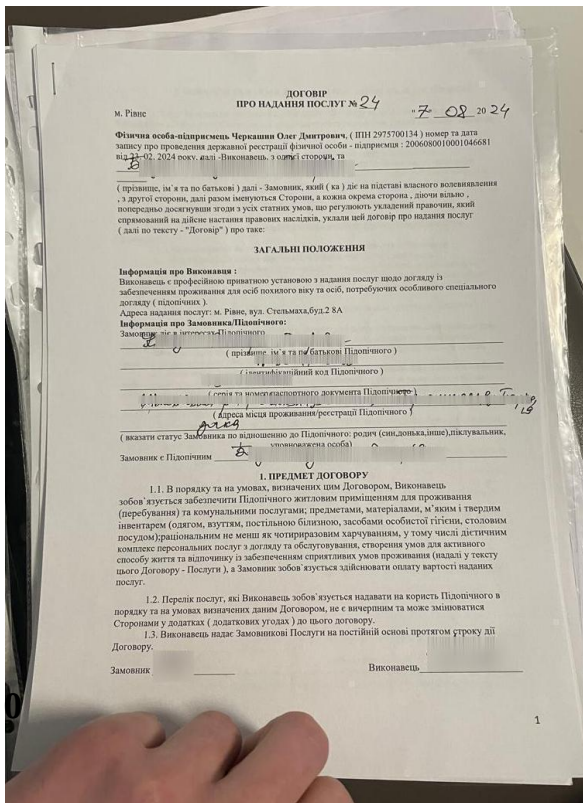

фото 12

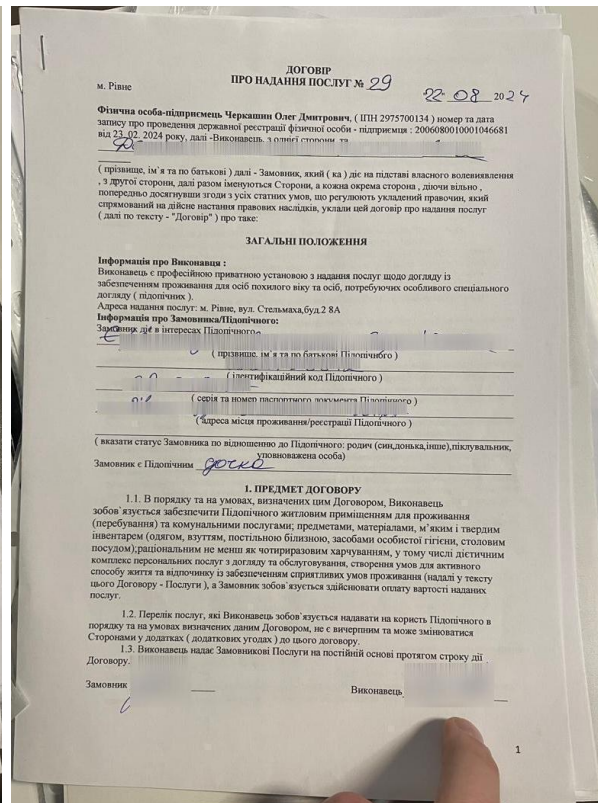

фото 13

1. (найменування суб'єкта господарювання)

2. Протипоказання відсутні для виконання обов'язків
(назва професії)

(характер виконуваних робіт)

3. Дата наступного медичного огляду «25 09 2024» року

4. Найменування закладу охорони здоров'я, який проводить медичний огляд

5. Дата проведення медичного огляду «24 09 2024» року

М.П. Керівник закладу охорони здоров'я (підпис) (П.І.Б.)

фото 14

1. (найменування суб'єкта господарювання)

2. Протипоказання відсутні для виконання обов'язків
(назва професії)

(характер виконуваних робіт)

3. Дата наступного медичного огляду «25 09 2024» року

4. Найменування закладу охорони здоров'я, який проводить медичний огляд

5. Дата проведення медичного огляду «06 05 2024» року

М.П. Керівник закладу охорони здоров'я (підпис) (П.І.Б.)

фото 15

1. (найменування суб'єкта господарювання)

2. Протипоказання відсутні для виконання обов'язків
(назва професії)

(характер виконуваних робіт)

3. Дата наступного медичного огляду «25 03 2025» року

4. Найменування закладу охорони здоров'я, який проводить медичний огляд

5. Дата проведення медичного огляду «13 09 2024» року

М.П. Керівник закладу охорони здоров'я (підпис) (П.І.Б.)

фото 16

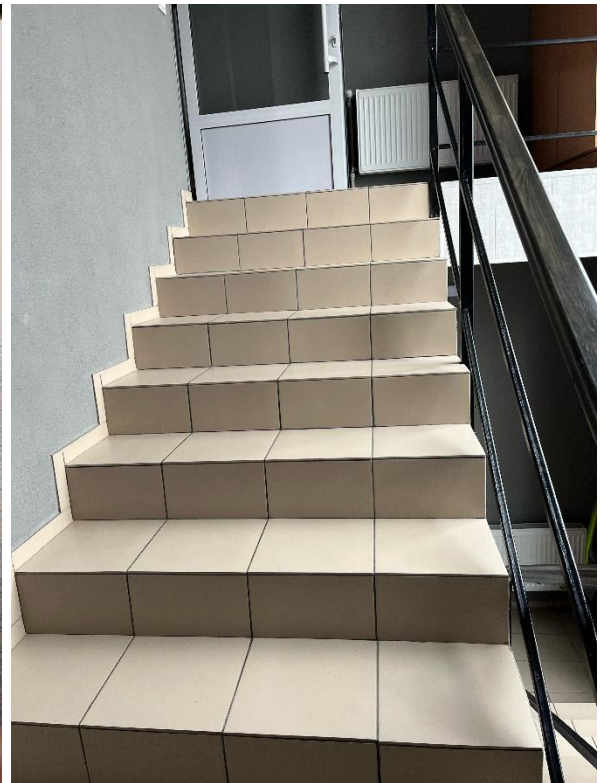

фото 17

фото 18

**ДОГОВІР
ПРО НАДАННЯ ПОСЛУГ № 93**

м. Рівне

-5- 03 2025

Фізична особа-підприємець Черкашин Олег Дмитрович, (ПІН 2975700134) номер та дата запису про проведення державної реєстрації фізичної особи - підприємця: 2006080010001046681 від 25.02.2024 року, далі - виконавець, ч. однієї сторони, та

(прізвище, ім'я та по батькові) далі - Замовник, який (ка) діє на підставі власного визначення, з другої сторони, далі разом іменується Сторона, а кожна окрема сторона, діючи вільно, попередньо досягнувши згоди з усіх статистичних умов, що регулюють укладений правовий, який спрямований на дійсне настання правових наслідків, уклали цей договір про надання послуг (далі по тексту - "Договір") про таке:

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Інформація про Виконавця:
Виконавець є професійною приватною установою з надання послуг щодо догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та осіб, потребуючих особливого спеціального догляду (підопічний).

Адреса надання послуг: м. Рівне, вул. Стелмаха, буд. 2 8А

Інформація про Замовника/Підопічного:
Замовник діє в інтересах Підопічного

(прізвище, ім'я та по батькові) Підопічного)
(прізвище, ім'я та по батькові) Підопічного)
(серія та номер паспортного документа Підопічного)
(адреса місця проживання/реєстрації Підопічного)
(вказати статус Замовника по відношенню до Підопічного: родич (син, донька, інше), піклувальник, утримувачевна особа)

Замовник є Підопічним

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. В порядку та на умовах, визначених цим Договором, Виконавець зобов'язується забезпечити Підопічного житловим приміщенням для проживання (перебування) та комунальними послугами, предметами, матеріалами, м'яким і твердим інвентарем (одягом, взуттям, постільною білизною, засобами особистої гігієни, столовим посудом), раціональним не менш як чотириразовим харчуванням, у тому числі дитячим комплексом персональних послуг з догляду та обслуговування, створення умов для активного способу життя та відпочинку із забезпеченням сприятливих умов проживання (надалі у тексті цього Договору - Послуги), а Замовник зобов'язується здійснювати оплату вартості наданих послуг.

1.2. Перелік послуг, які Виконавець зобов'язується надавати на користь Підопічного в порядку та на умовах визначених цим Договором, не є вичерпним та може змінюватися Сторонами у додатках (додаткових угодях) до цього договору.

1.3. Виконавець надає Замовникові Послуги на постійній основі протягом строку дії Договору.

Замовник Виконавець

1

фото 19

передбачено цим Договором на користь Підопічного;

4.4.2. Вносити пропозиції щодо зміни до переліку Послуг, які підлягають наданню Виконавцем на користь Підопічного;

4.4.3. За запитом, отримувати від Виконавця необхідну йому додаткову інформацію пов'язану з наданням Послуг.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

5.1. За невиконання та/або незадоволення виконання умов цього договору винна Сторона несе відповідальність в порядку, визначеному чинним законодавством України та цим Договором.

5.2. У випадку порушення (невиконання, незадоволення виконання, несвочасного виконання, прострочення, протермінування) Замовником своїх грошових (фінансових) зобов'язань, передбачених цим договором, вона зобов'язана сплатити на вимогу та на користь протистоячої Виконавця пеню в розмірі п'ятивідсоткової облікової ставки Національного банку України, що діє в період, за який сплатується пеня (тобто у період вирокоз якого існувала заборгованість), від суми грошової заборгованості за кожний день такого порушення.

5.3. При настанні обставин непереборної сили (форс-мажору), тобто неможливості повного або часткового виконання будь-якою із Сторін зобов'язань по цьому Договору внаслідок обставин непереборної сили, а саме: пожежі, стихійного лиха, урядових заборон, блокади або інших незалежних від Сторін обставин, термін (строки) виконання зобов'язань продовжується (переноситься) на такий термін (строки), протягом якого будуть діяти виникаючі обставини та їх наслідки. Сторона, для якої настання обставин непереборної сили, зобов'язана письмово протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту настання цих обставин повідомити іншу Сторону про це (з наданням підтверджуючих документів), вказати орієнтовний термін (строки) дії обставин непереборної сили, а також вжити заходів для зменшення заповнення зобов'язань другої Сторони.

5.4. Виконавець не несе відповідальності та грошового відшкодування за шкоду, яку завдав собі Підопічний, а також яку він завдав третій особі внаслідок порушення Правил внутрішнього розпорядку, вживання алкоголю, наркотичних та інших токсичних препаратів, бійок, самовільного залишення Підопічним території без поважних причин внаслідок іншої самостійності Підопічного, в тому числі, але не виключно за травму, для його здоров'я, яку завдав Підопічний внаслідок таких дій, або за травму, яку він завдав третій особі, а також за шкоду, яку завдав Підопічний третью особу. Виконавець не несе відповідальності та грошового відшкодування за шкоду, яку завдав собі Підопічний, а також яку він завдав третій особі внаслідок скоєння Підопічним проступку, адміністративного чи кримінального правопорушення.

5.5. Виконавець не несе відповідальності за втрату (пошкодження) особистих речей Підопічного, якщо такі речі не були передані на зберігання відповідальній особі, визначеній Виконавцем.

6. ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

6.1. Всі спори і розбіжності, що можуть виникнути між сторонами із умов цього Договору, або в зв'язку з ним (при його виконанні, зміні, розірвання, припинення і т.ін.) підлягають вирішенню шляхом переговорів. Якщо згоду не було досягнуто, спір підлягає розгляду у судовому порядку, у відповідності до вимог чинного законодавства України.

7. ТЕРМІН (СТРОК) ДІЇ ДОГОВОРУ

7.1. Договір набирає чинності з дати його укладання (підписання) Сторонами та діє до "5" 04 2025 року (включно).

Замовник Виконавець

7.2. Дострокове розірвання (припинення) цього Договору в односторонньому порядку допускається лише у випадках, передбачених чинним законодавством та цим Договором.

5